

הלכות הדף היומי

מסכת חגיגה

תוכן

- א. בחולו של מועד שקרוי מקרא קדש הואיל וקרוי מקרא קדש דין הוא שאסור בעשיית מלאכה.....1
- ב. לא מסרן הכתוב אלא להכמים לומר לך איזה יום אסור ואיזה יום מותר איזו מלאכה אסורה ואיזו מלאכה מותרת.....2
- מלאכות חול המועד.....2
- דאורייתא או דרבנן.....2
- הכרעת הפוסקים.....3
- ג. נוטלין לידיים לחולין ולמעשר ולתרומה.....4
- ד. כל הנוטל ידיו לפירות הרי זה מגסי הרוח.....5
- ה. הנוטל ידיו ... בין נתכוון בין לא נתכוון ידיו טהורות ... לחולין.....6

דף יח.

א. בחולו של מועד שקרוי מקרא קדש הואיל וקרוי מקרא קדש דין הוא שאסור בעשיית מלאכה

חולו של מועד נקרא מקרא קודש¹, והוא בכלל מה שנאמר (ויקרא כג פסוק ד) **אֱלֹהֵי מוֹעֲדֵי יִקְרָא מִקְרָאֵי קֹדֶשׁ אֲשֶׁר תִּקְרְאוּ אֹתָם בְּמוֹעֲדָם. וי"א² שאינו נקרא מקרא קודש מן התורה, והדרש מן הכתוב אינו אלא אסמכתא³, ולפיכך אין מצות כבוד וענג נוהגים בו⁴, ואינו חייב לאכול בו סעודת פת. אך כדי שלא ינהג בהן מנהג חול, חייב לכבד חוה"מ במאכל ובמשתה וכסות**

¹ וכ"ה במכילתא פרשה ט ובתו"כ אמור פרשה יב לר' עקיבא, ואף לרמב"ם דס"ל שאיסור מלאכה בחול המועד אינו אלא מדרבנן כלדלן ס"ל שנקרא מקראי קודש וכמש"כ בהלכות יום טוב פרק ז הלכה א חולו של מועד אף על פי שלא נאמר בו שבתון הואיל ונקרא מקרא קדש והרי הוא זמן חגיגה במקדש אסור בעשיית מלאכה כדי שלא יהיה כשאר ימי החול שאין בהן קדושה כלל, והעושה בו מלאכה האסורה מכין אותו מכת מרדות מפני שאיסורו מדברי סופרים, וכן עיין בהלכות קטנות לרא"ש (מנחות) הלכות תפילין סימן טז.

² שו"ת תשב"ץ ח"ב רז

³ שו"ע הרב סי' רמב בהגה

⁴ שו"ע הרב תקכט ה"ב שם טז

תרומות והנצחות – בנק הדואר ח"ן 22887389 – ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLII7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדרף היומי

מסכת חגיגה

נקיה. ומהרי"ל לבש של שבת. ולכתחלה מצוה לקבוע סעודה על הפת אחת בלילה ואחת ביום, שעיקר אכילה הוא לחם⁵.

ב. לא מסרן הכתוב אלא לחכמים לומר לך איזה יום אסור ואיזה יום מותר איזו מלאכה אסורה ואיזו מלאכה מותרת

מלאכות חול המועד

כבר התבאר בפתיחה למסכת מועד קטן שחולו של מועד למדנו מהכתובים שאסור⁶ בעשיית מלאכה, כמבואר בסוגייתינו. ולא כל מלאכת עבודה אסורה בו כיום טוב, אלא יש מלאכות אסורות בו ויש מלאכות מותרות בו.

והגדרת מלאכה בחול המועד יש שכתבו⁷ שכל מלאכה האסורה בשבת אסורה בחול המועד אם לא באחד מהאופנים המוזכרים להלן, ויש שכתבו⁸ שאין אסורה אלא מלאכה שדרכה לעשותה בטורה ושיהוי אבל מלאכה שמעיקרה אין בה משום טורה, אין בה איסור כלל.

ובדבר שיש בו טירחא גדולה⁹ ואינו בעינעא, גם אם אינו מלאכה כלל אם אינו לצורך המועד, אסרוהו חכמים כדי שיחוג וישמח ולא יזלזל במועד, ובדבר שבעשייתו יש בו טירחא גדולה לבו עצב מן הטורה ונראה כמבזה את המועדות.

דאורייתא או דרבנן

ואף על פי שלמדים אותו מן הכתובים, נחלקו בו ראשונים אם הוא מן התורה¹⁰:

⁵ מ"ב תקל א

⁶ שו"ע ונו"כ תקל

⁷ מועדים וזמנים ח"ד סי' רצ"ח וה"ז סי' קנ"ד, הגרמ"ש קליין שליט"א בהערה בס' הוהמ"כ פ"ב הערה ועיי"ש בשו"ת בצל החכמה ח"ה סי' צ"ה שכן משמע בשו"ת מבי"ט ח"א סי' ר"ג, שו"ת באר משה ח"ז סי' מ"ב, וכתבו שאין לאסור אלא במתכוין לעשות המלאכה האסורה, אבל בדבר שאינו מתכוין, או מלאכה שא"צ לגופה, אף שהוא פסיק רישיה שנעשית מלאכה, ובשבת אסרו הדבר, אין לאוסרה בחוה"מ (והיינו כשאין בה טירחא), ולכן, לשיטה זו, אין לאסור לכבות אש או אור השמל וכדו' אפילו שלא לצורך כלל, וכן כל כיוצא בזה

⁸ חול המועד כהלכתו פ"ב הערה כ"ה מביא ששמע מפני הגרש"ז אויערבך זצ"ל שאין שום סברא לאסור הדלקת נפרור בעלמא

⁹ לבוש תקלה א ושם אסקר רק בפהרסא, ועיי"ש במ"ב ב

¹⁰ עיין ביאור הלכה שם שהביא הדעות בזה.

תרומות והנצחות – בנק הדואר ח"ן 22887389 – ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLlI7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדף היומי

מסכת חגיגה

יש סוברים¹¹ שהאיסור הוא מן התורה, אלא שהתורה מסרה לחכמים שיאסרו מה שנראה להם ויתירו מה שנראה להם, וכל מלאכה שאסרו חכמים אסורה לנו מן התורה ואשר התירו מותר לנו מן התורה,

ויש חולקים וסוברים שמן התורה מותר בכל מלאכה בחול המועד, ואין איסורו אלא מדרבנן¹², ואף על פי שדרשוהו מן הכתובים, אינו אלא אסמכתא,

ויש מן הראשונים שהטיל פשרה בדבר, ופירש שעיקר חולו של מועד ודאי דבר תורה הוא¹³, וכל מלאכה שאינה לצורך המועד ואינה דבר האבד אסורה מן התורה. אבל מלאכה שהיא לצורך המועד מותרת מן התורה בין במלאכת אומן בין במלאכת הדיוט, ואף על פי שאינה דבר האבד, וכן מלאכת דבר האבד מותרת מן התורה, אף על פי שאינה לצורך המועד ואפילו כשיש בה טירחה יתירה, אלא שהחכמים אסרו קצת מלאכות אלו, שאסרו מלאכת אומן אפילו שהוא לצורך המועד, וכן טירחה יתירה אפילו שהוא דבר האבד, והפריזו ואסרו דברים אפילו במה שהתירה התורה משום משמרת למשמרת, כמו שעשו בשאר גופי התורה.

הכרעת הפוסקים

¹¹ תוס' חגיגה שם ד"ה חוש"מ בדעת רש"י מו"ק יא: ד"ה אלא, ע"פ הנמ' שם במועד דאיסור מלאכה דאורייתא, ובד' רשב"ם פסחים קיה. ד"ה כל המבזה, רמב"ן ע"ז כב., ריטב"א ריש מו"ק, ע"ש בארוכה, מרדכי ריש מו"ק בשם הר"א ממי"ן, וכונתו ליראים סי' דש בשם רבותיו, ועי"ש שהוא עצמו מסתפק, מאירי שם בשם הרבה גאונים, טור או"ח תקלו בשם הרי"ף, עי"ש בב"י ובבאור הלכה שם תקל שדייק כן גם בד' השאלות והאשכול והריצ"ג ושכלי הלקט ושכ"ג מהבה"ג וכ"ג משו"ת הרשב"א ח"א סי' תרצ ואו"ז הל' תפילין סי' תקפ"ט והאגור ריש הל' הוה"מ, וכן דעת הב"י והרמ"א שם, עי"ש במג"א ובאה"ג ובאור הגר"א

¹² תוס' מו"ק יט. ד"ה ר' יוסי וחגיגה שם ד"ה חוש"מ וע"ז כב. ד"ה תיפוק, בשם ר"ת, וכ"כ הריב"ם בשם ריב"א, וכ"ד הרמב"ם פ"ז מיו"ט ה"א, עי"ש במ"מ והגמ"י ובברכ"י סי' תקל, וכ"כ הסמ"ג לאוין הל' הוה"מ והריטב"א ריש מו"ק לדעת בה"ג (עי' באור סי' המצות לרס"ג להר"י פערלא שהכונה לבה"ג ד' רומי, אבל בבה"ג שלפנינו אין), וכ"ד הרא"ש והמרדכי ושה"ג בשם ריא"ז והמאירי והשיטה לתר"י מפריש ריש מו"ק ותוס' רי"ד חגיגה שם ורבינו גרשום בכורות לד' ב וארחות חיים הל' הוה"מ ותשב"ץ ח"ב סי' רי וטור שם.

¹³ רמב"ן בלקומות מו"ק, הובא בראשונים וריטב"א ערובין צו. ושכן הסכים הרשב"א בע"ז שם, (וברשב"א י – ס תשכ"ו לא כ"כ, ועי' מבוא לשיטת הקדמונים ע"ז עמ' יז, ועוד, שאינו לרשב"א אלא תוס' הרא"ש). ועי' ב"ח ומג"א סי' תקל ס"ק א בדעת הרמ"א בשו"ע שם שהכריעו כרמב"ן, ועי"ש במחה"ש ולבו"ש. וכן מדברי הגר"א בביאורו משמע ג"כ שהוא מצדד לשיטה זו

תרומות והנצחות – בנק הדואר ח"ן 22887389 – ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLlI7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדף היומי

מסכת חגיגה

והכרעת הפוסקים דעת מרן בשולחן ערוך שאיסורו מדרבנן¹⁴, ודעת הרמ"א שאיסורו מן התורה¹⁵. ובאחרונים הכריעו שאיסורו דרבנן¹⁶.

דף יח:

ג. נוטלין לידים לחולין ולמעשר ולתרומה

שלמה¹⁷ המלך ובית דינו גזרו על כל הידים שיהיו שניות, ואף על פי שלא ידע בודאי שנטמאו מפני שהידיים עסקניות, ולא גזר שלמה על הידיים טומאה אלא לקדש ואחר כך גזרו חכמים שאחריו אף לתרומה, ולפיכך צריך נטילת ידיים לתרומה, וכל האוכל תרומה אפילו כזית¹⁸ פירות¹⁹ צריך נט"י אף על פי שהיו ידיו טהורות²⁰. ואם נגע בתרומה קודם שיטול ידיו פסולה ונשרפת על טומאה זו.

לפיכך כל האוכל²¹ פת שמברכין עליו המוציא, צריך ליטול שני ידיו ובכלי תחלה, אף על פי שאינן מלוכלכות ואינו יודע להם טומאה²², לפי שסתם ידיים שהסיח מהם דעתו משמירתן הן שניות לטומאה²³ ופוסלות את התרומה מדברי סופרים עד שירחצם במים כהלכתן, ותקנו אף באכילת

¹⁴ כ"כ מג"א תקל אולם עיין בשד"חמע' חוה"מ שהביא פוסקים רבים שס"ל דדעת ממרן שהוא דאורייתא. ועיין חוה"מ"כ פ"ב ו והערות שם

¹⁵ שם במג"א

¹⁶ מחה"ש ופמ"ג בריש תקלו ומ"ז תקמה י וש"ת בנימין זאב תז ושו"ת נוב"ק או"ח יב ועוד עיין חוה"מ"כ עמ' כז - ל

¹⁷ רמב"ם הלכות שאר אבות הטומאה פרק ה הלכה ה, רמב"ם הלכות תרומות פרק יא הלכה ז

¹⁸ מעשה רוקח וכמו בחולין עיין בביאור הגר"א או"ח קנח ד

¹⁹ אפשר דאפי' פירות שאין מוכשרין לקבל טומאה צריך נט"י, וכמו בחולין דאפי' בפת שאין מק"ט צריך נט"י כדמוכח מדברי הר"ח שהביא המ"ב בס"ס קנ"ח בבה"ל ד"ה כאלו ומשכח"ל שלשו עיסות קמנות פחות מכביצה שאין מקבלות הכשר כמש"כ תו' בפסחים ל"ג ב' ד"ה לאימת ואח"כ היברן לשיעור חלה ואז המשקה בלוע כבר ואין מכשיר, וזה דוקא באוכל ולא בנגוע וי"א דכיון שאין מטמא א"צ נט"י. דרך אמונה שם סט ובציון ההלכה קלז

²⁰ ודוקא אם נוגע אבל אם אינו נוגע בידיו, כגון שאחר מאכילו או שאוכל ע"י כלי א"צ נט"י.

²¹ שו"ע ונו"ב או"ח קנח א

²² מ"ב שם ה

²³ כיון ידיים עסקניות הן ונוגעים בכל דבר, והנה רש"י פירש בשבת י"ד דהוא משום נגיעת זיעה, אבל הרבנו חננאל והרמב"ם ושאר פוסקים כתבו, משום טומאה וכפירוש רבותיו של רש"י. מכל מקום לדינא אם נגע בזיעה באמצע אכילה גם כן צריך נטילה שנית. מ"ב שם ושער הציון שם א

תרומות והנצחות - בנק הדואר ח"ן 22887389 - ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLlI7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדף היומי

מסכת חגיגה

חולין משום סרך תרומה²⁴ שירגילו ליטול ידיהם בכל אכילה ולא ישכחו ליטול לתרומה, ולא רצו לחלק בין כהנים לישראלים שאין אוכלים תרומה.

וגם עכשיו שאין הכהנים אוכלין תרומה מפני הטומאה, לא בטלה תקנה זו כדי שיהיו רגילים בני ישראל כשיבנה בית המקדש במהרה בימינו לאכול במהרה.

ואף אם אוכל רק באחת חיישינו שיגע גם בשניה, ועריך ליטול שניהם, וכשיטול ידיו טוב שיטול ימין תחלה כדי שהשמאל תשמש לימין²⁵.

ולא תקנו אלא בפת²⁶ לפי שרוב התרומות הן בפת, שמן התורה אין תרומה נוהגת אלא בדגן תירוש ויצהר, שנאמר "ראשית דגןך תירושך ויצהרך" וגו' והדגן שהוא ה' מיני תבואה דרך אכילתו הוא לעשות ממנו פת, ותירוש ויצהר הם יין ושמן דרך שתיתן הם בכלי, ואין אדם עשוי ליגע בהם בידיו, לפיכך לא הצריכו בהם נטילת ידים אפילו בתרומה ואצ"ל בחולין.

וגם בפת חולין לא הצריכו אלא בפת שרגילין בה תדיר לקבוע סעודה עליהם, אבל פת הבאה בכיסנין ולחמניות דקות שאין מברכין עליהם המוציא, לפי שאין רגילין לקבוע סעודה עליהם, אצ"ל נטילת ידים כמו שאצ"ל לדגן קודם שנעשה פת אף על פי שתומתו היא מן התורה, אלא שאינה רגילה ומצויה כל כך בבית לפיכך לא גזרו בשבילה בחולין.

ומכל מקום אם קבע סעודתו על פת הבאה²⁷ בכיסנין ולחמניות דקות, כשם שמועלת קביעות זו לענין המוציא, כך מועלת לענין נטילת ידים שלא לחלוק ביניהם לפת גמורה כיון שקובע עליהם כמו על פת גמורה, ויברך ג"כ ברכת על נטילת ידים. וגם אם כשהתחיל לאכול לא היה בדעתו לאכול רק מעט ואח"כ נמלך לאכול עוד כשיעור קביעות²⁸, צריך נט"י וברכת המוציא²⁹.

ד. כל הנוטל ידיו לפירות הרי זה מגסי הרוח

²⁴ ועוד טעם לתקנת נטילה משום נקיות וקדושה וסמכו בנמרא [ברכות נ"א] אקרא דוהתקדשתם והייתם קדושים. מ"ב שם. ולטעם זה צריך לומר נמי, דלא תקנו אלא בפת משום דהוא דרך קביעות סעודה לבני אדם, ולא הששו לנקיות וקדושה באכילת עראי. שער הציון שם ג

²⁵ מ"ב שם ד

²⁶ שו"ע הרב שם ומ"ב ס"ק ב

²⁷ מ"ב שם ח

²⁸ היינו, דבוה שישלים לבד יש שיעור קביעות, אבל אם הוא רק בצירוף מה שאכל מקודם דאו אין צריך לברך כדמפרש שם בהמחבר, ממילא אין צריך גם כן נטילת ידים. שער הציון שם ס"ק ח

²⁹ מ"ב שם

תרומות והנצחות – בנק הדואר ח"ן 22887389 – ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLlI7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדף היומי

מסכת חגיגה

הנוטל³⁰ ידיו לפירות נגובים אפילו לחטים ושעורים שתרומתן מן התורה, הרי זה מגסי הרוח, שמראה בעצמו³¹ שהוא מדקדק במצות במה שאין צריך שמדינא לא תקנו כלל נטי' לפירות. ואף על פי שצריך לברך אין צריך משום כך נטילה, שסתם ידים כשרות לברכה אלא א"כ יודע שנגע במקום ממונה.

במה דברים אמורים כשנוטל בתורת חיוב נטילת ידים, כדרך נטילה לפת אפי' אם לא יברך על נטילה אסור כיון שנוטלן משום מצות נטילה. אבל אם נוטל דרך נקיות שרוצה להחמיר על עצמו לנקות ידיו לכבוד הברכה, אף על פי שאינו יודע להם שום טומאה או לכלוך³² מותר.

ה. הנוטל ידיו ... בין נתכוון בין לא נתכוון ידיו טהורות ... לחולין

לכתחלה³³ יכוין³⁴ הנוטל לנטילה המכשרת לאכילה³⁵. ואם לא כיוון יטול שנית ללא ברכה, אם יש לו מים, וטוב שיטמא ידיו, כדי שיתחייב ודאי בנטילה שניה ויוכל לברך³⁶, ואם אין לו מים יכול לסמוך על הנטילה³⁷.

³⁰ שו"ע ונו"כ שם ה

³¹ מ"ב שם כב

³² מ"ב שם כג

³³ שו"ע ונו"כ קנ"ט יג

³⁴ עיין פרי מגדים משבצות זהב סימן ד ס"ק טו וז"ל "דע דאם נאמר מצות דרבנן נמי צריכות כוונה, אם כן שחיטת חולין דאין צריך כוונה ביו"ד [סימן ג' סעיף א], ונטי' לחולין בסימן קנ"ט סעיף י"ג דאין צריך כוונה, ונדה לבעלה דאין צריך כוונה, אף שהם דין תורה, בהכרח יש לומר דכל מצוה שאי אפשר להפטר ממנה צריכה כוונת העושה אותה, מה שאין כן שחיטה וטבילה וכדומה, לא לשחוט וליכול, ולא למבול ולשמש, וכדומה, בהני אין צריך כוונה.

³⁵ הרשב"א בתורת הבית החמיר בזה מהא דתניא בתוספתא הנוטל מתכוין והנותן אין מתכוין הנותן מתכוין והנוטל אין מתכוין ידיו טהורות משמע להדיא דאחד מהם צריך לכיון הנוטל או הנותן על ידיו וצ"ל דבהחגיגה ובחולין מוירינן לעניין נגיעה ולא לעניין אכילה אבל כל הפוסקים לא כתבו כן ולא חשו להתוספתא כיון שבגמ' להיפך או שזהו לתרומה ומ"מ רבותינו בעלי הש"ע בסעיף י"ג חששו לכתחלה לדברי הרשב"א. ערוך השולחן שם סעיף לד

³⁶ ביאור הלכה שם

³⁷ מ"ב שם עה וביאור הלכה קנח ז ד"ה יטול

תרומות והנצחות – בנק הדואר ח"ן 22887389 – ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLlI7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדרף היומי

מסכת חגיגה

וכוונת נותן מועיל אפילו לכתחלה³⁸, אפילו שלא כוון הנוטל כלל. אולם אולם אם היה הנותן פחות מבין שש משמע מהפוסקים שאין מועיל כונתו³⁹.

אולם אם נטל ידיו לדבר אחר⁴⁰ כגון מאכל שטיבולו במשקה, ואח"כ רוצה לאכול לחם, או שנטל ידיו שלא לאכול כגון שהיו ידיו מלוכלכות ונטלן⁴¹, ולא היה בדעתו לאכול אז, ואח"כ נמלך, אין⁴² אותה נטילה עולה לו, ואם לא הסיח דעתו, יטול בלא ברכה⁴³.

ואם הסיח דעתו משמירתן עריך ליטול שנית ובברכה. שאז אין נטילה ראשונה עולה לו כלל⁴⁴.

ואם שהה⁴⁵ כמה שעות עד שאכל פת, עריך מדינא ליטול ידיו שנית וממילא עריך לברך ג"כ, אף שיודע שלא הסיח דעתו מעת הנטילה כיון שלא התנה בעת הנטילה שיחיה הנטילה זו עולה לו, אף לאחר מכן.

³⁸ וכן מותר ליטול מהנדה אם היא בתו או משרתת שלו אף על פי שהנדה וכן הנכרי מטמאים במשא ונטמאו המים שבכלי אף על פי שלא נגעו בהם והאיך יטהרו המים את הידים אפי' לחולין כיון שנוטלין משום סרך תרומה ולתרומה הן פסולות מפני שנטמאו מהמים הטמאים מכל מקום כיון שאנו כלנו טמאי מתים ואי אפשר להיות לנו מים טהורים אין לחוש גם לטומאת הנכרי והנדה ויש מחמירין בנדה ונכרי כיון שאפשר לזוהר מטומאתן ואין דנין אפשר משאי אפשר וטוב לחוש לדבריהם שלא לקבל נטילה מנדה ונכרי, אבל אם הנכרי הביא מים בכלי והוא נטל בעצמו אין לחוש (שוהו גם כן דבר שאי אפשר) ומי שיוכל להזהר גם בזה אשריו. שולחן ערוך הרב אורח חיים סימן קנט סעיף ב

³⁹ מ"ב שם עו, ואם הוא מתכוין יכול ליטול מחרש שומה וקמן ונכרי אף על פי שאינו מתכוונים שכולם קרוים אדם לענין ביאת מים מכה אדם לנטילת ידים, שולחן ערוך הרב אורח חיים סימן קנט סעיף ב

⁴⁰ שו"ע ונו"כ קנה ז

⁴¹ ואם נטל לצורך תפילה צ"ע אי יועיל לסעודה שהרי גם נטילה זו משום תוספת קדושה כמבואר במשב"ז ד טו, אולם אם נטל משום שעשה צרכיו או נטל צפרניו וכדו' כיון שאינו אלא משום נקיות או רוח רעה ודאי שהוא כנוטל לטיבולו.

⁴² אולם בטיבולו במשקה זהו רק לפוסקים אין חיוב נטילה בזמן הזה כיון שלא נטל לשם נטילה המחוייבת ולכן כתב על זה המחבר יש ממי נשראה מדבריו. מ"ב שם כח ועיי"ש בשער הציון לד.

⁴³ דכמה פוסקים ס"ל דבנט"י לחולין אף אם לא כוון לשם נטילה יצא אם לא הסיח דעתו מעת שנטל ידיו ומבואר דבריהם בב"י סימן קנ"ט וא"כ יטול בלא ברכה שמא יצא בנטילה הראשונה ועל נטילה ראשונה לא שייך לברך אף דנמלך לאכול סמוך ממש להנטילה כיון שלא היתה לשם נטילה. מ"ב שם לב אולם עיין ערוך השולחן קנט סעיף לד דס"ל שאין הדינים דומים וז"ל "ואין לשאול דאם א"צ כוונה למה פסקנו בסי' קנ"ח בנטל ידיו לטיבולו במשקה צריך נט"י אחרים לסעודה דל"ק כלל דכשיכוון לדבר אחר גרע טפי מסתמא ודו"ק". וכנפרי מגדים אשל אברהם קנו כה "י"ל נטל לטיבולו במשקה או שלא לאכול גרע טפי, דטיבול במשקה לאו משום קדושה, וכשמתכוין שלא לנטילת ידים פסול". אולם עיי"ש בערוך השולחן קנה יג שהשווה את הדינים וצ"ע.

⁴⁴ מ"ב שם לא

⁴⁵ ביאור הלכה סימן קנה סעיף ז ד"ה ואם